

ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی

مصوب جلسه ۵۴۰ مورخ ۸۳/۳/۲۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره ابلاغ: ۲۳۴۵/دش

تاریخ ابلاغ: ۱۳۸۳/۴/۱۴

شرح:

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۴۰ مورخ ۱۳۸۳/۳/۲۶ به منظور ضابطه‌مند نمودن فعالیت‌های نشریات دانشگاهی و در راستای نهادینه کردن حقوق این نشریات ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی را به شرح ذیل تصویب کرد:

ماده ۱- تعریف نشریات دانشگاهی

۱-۱- کلیه نشریاتی که به صورت ادواری یا گاهنامه و نیز نشریات الکترونیکی که با نام ثابت در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، هنری، ادبی و ورزشی توسط هر یک از اساتید و اعضای هیئت علمی، دانشجویان، تشکل‌های اسلامی و یا گروهی از اعضای هیات علمی یا دانشجویان در دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی و واحدهای دانشگاهی منتشر و در محدوده دانشگاه‌ها توزیع می‌شوند، نشریات دانشگاهی محسوب و تحت شمول این ضوابط قرار می‌گیرند.

تبصره: نشریات علمی که توسط دانشگاه‌ها، انجمن‌های علمی و یا سایر سازمان‌ها با مجوز وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی منتشر می‌شوند از شمول این ماده مستثنی هستند.

۱-۲- توزیع نشریات دانشگاهی در خارج از محدوده دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی و واحدهای دانشگاهی منوط به کسب مجوز از مراجع ذی‌ربط است.

ماده ۲- مراجع رسیدگی به درخواست‌های صدور مجوز انتشار، نظارت بر نشریات، رسیدگی به تخلفات و شکایات ناشی از عملکرد نشریات دانشگاهی

۱-۲- رسیدگی ابتدایی به درخواست‌های صدور مجوز انتشار نشریات دانشگاهی و نظارت بر عملکرد آنها و همچنین رسیدگی به تخلفات نشریات دانشگاهی و انجام سایر وظایفی که در این خصوص در دستورالعمل اجرایی پیش‌بینی می‌شود، در هر

دانشگاه، مرکز آموزش عالی و واحد دانشگاهی در صلاحیت کمیته‌ای تحت عنوان «کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی» خواهد بود که زیر نظر شورای فرهنگی دانشگاه یا مرکز آموزش عالی و یا واحد دانشگاهی فعالیت می‌نماید. تبصره: به منظور رعایت اختصار در این ضوابط شورای فرهنگی دانشگاه یا مرکز آموزش عالی و یا واحد دانشگاهی «شورای فرهنگی دانشگاه» عنوان می‌شود.

۲-۲- ترکیب «کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی» به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱- معاون دانشجویی فرهنگی دانشگاه (رئیس کمیته)
- ۲- نماینده تام‌الاختیار و دایم دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه
- ۳- یک حقوق‌دان به انتخاب رئیس دانشگاه
- ۴- سه نفر عضو هیأت علمی دانشگاه به انتخاب شورای فرهنگی دانشگاه
- ۵- مدیر امور فرهنگی دانشگاه (دبیر کمیته)
- ۶- سه نفر از مدیران مسئول نشریات دانشگاهی به انتخاب مدیران مسئول نشریات دانشگاه که یک نفر از ایشان عضو علی‌البدل محسوب می‌شود.

۲-۳- شورای فرهنگی هر دانشگاه مرجع تجدیدنظر نسبت به تصمیمات و آرای کمیته ناظر همان دانشگاه، مرکز آموزش عالی و یا واحد دانشگاهی می‌باشد.

۲-۴- به منظور تجدید نظر در تصمیمات شورای فرهنگی دانشگاه و رسیدگی به اعتراضات ناشی از تصمیمات و عملکرد این شورا و انجام سایر وظایفی که در دستورالعمل اجرایی پیش‌بینی می‌شود در هر وزارتخانه یا دستگاه مربوطه شورایی با عنوان «شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی» با ترکیب ذیل تشکیل می‌شود:

- معاون فرهنگی وزارت یا دستگاه متبوع (رییس شورا)
- معاونت امور مطبوعاتی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی
- معاون فرهنگی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها یا نماینده تام‌الاختیار رییس نهاد
- یک نفر حقوق‌دان به انتخاب معاون فرهنگی وزارت یا دستگاه متبوع
- دو نفر از نمایندگان مدیران مسوول نشریات دانشگاهی به انتخاب مدیران مسوول نشریات دانشگاهی دانشگاه‌های کشور که یک نفر از آنها به عنوان عضو علی‌البدل محسوب می‌گردد.

تبصره - تصمیمات شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی، قطعی و لازم‌الاجرا است.

ماده ۳- حقوق و حدود نشریات فرهنگی

۱-۳- نشریات دانشگاهی از کلیه حقوق مصرح در قانون مطبوعات جمهوری اسلامی ایران برخوردار بوده و در انتشار مطالب و تصاویر جز در موارد اخلال به مبانی و احکام اسلامی و حقوق عمومی و خصوصی مطابق ماده ۶ قانون مطبوعات آزاد هستند.

۲-۳- کسب و انتشار اخبار داخل و خارج دانشگاه که به منظور افزایش آگاهی جامعه دانشگاهی و حفظ مصالح جامعه باشد با رعایت قانون مطبوعات و این ضوابط و دستورالعمل‌های اجرایی ذی‌ربط، حق مسلم نشریات دانشگاهی است.

۳-۳- اعمالی که از نظر این ضوابط برای نشریات دانشگاهی، تخلف محسوب و مستلزم رسیدگی و صدور رای در مراجع پیش‌بینی شده در ماده ۲ می‌باشد، همان موارد مصرح در فصل ششم قانون مطبوعات است. ضمانت اجرای نحوه رسیدگی به تخلفات و صدور رای در این موارد با در نظر داشتن صلاحیت مراجع فوق‌الذکر مطابق با دستورالعمل اجرایی موضوع ماده ۵ این ضوابط خواهد بود.

۴-۳- در کلیه مواردی که تخلف ارتكابی نشریه براساس قوانین موضوعه کشور جرم تلقی شود، شورای فرهنگی دانشگاه می‌تواند مدیر مسوول نشریه را به کمیته انضباطی دانشگاه و یا واحد دانشگاهی معرفی کند و کمیته مزبور پس از رسیدگی می‌تواند مراتب را به دادگاه‌های صالحه منعکس نماید.

ماده ۴ - وزیر یا رییس دستگاه، مسوول نظارت بر حسن اجرای این ضوابط می‌باشد.

ماده ۵- دستورالعمل اجرایی این ضوابط با محتوا و شکل واحد در جلسه مشترک شوراهای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی در محل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی ظرف مدت دو ماه به تصویب نهایی می‌رسد و پس از ابلاغ از سوی وزیر و یا رییس دستگاه متبوع لازم‌الاجرا است.

این ضوابط مشتمل بر ۵ ماده و ۳ تبصره در جلسه ۵۴۰ مورخ ۱۳۸۳/۳/۲۶ به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید.

دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی

مقدمه

به منظور ساماندهی و حمایت از فعالیت نشریات دانشگاهی و قانونمند کردن این گونه فعالیت‌ها، نهادینه ساختن فضای آزاد اندیشی نقد و گفت‌وگوی سازنده و تأکید بر حق آزادی بیان و همچنین ایجاد فرصت‌های فراگیری مهارت‌های روزنامه‌نگاری و ارتقای سطح دانش عمومی و تخصصی دانشگاهیان، براساس ماده ۵ ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی (مصوب جلسه ۵۴۰ مورخ ۸۳/۳/۲۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی)، دستورالعمل اجرایی این ضوابط به شرح ذیل به تصویب می‌رسد:

بخش اول: تعاریف و کلیات

ماده ۱- مطابق بند ۱ ماده ۱ ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، کلیه نشریاتی که به صورت ادواری، گاهنامه یا تک شماره نیز نشریات الکترونیکی که با نام ثابت و تاریخ نشر در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، علمی، اقتصادی، هنری، ادبی و ورزشی توسط هر یک از دانشجویان، تشکلهای و نهادهای دانشگاهی، استادان و اعضای هیئت علمی یا گروهی از ایشان در دانشگاه‌ها منتشر و در محدوده دانشگاهها توزیع می‌شوند، نشریات دانشگاهی محسوب و تحت شمول این دستورالعمل قرار می‌گیرند.

تبصره ۱- عنوان‌های فرهنگی و اجتماعی، زمینه‌های عقیدتی، صنفی و رفاهی، خبری و طنز را نیز در برمی‌گیرند.

تبصره ۲- نشریات علمی که توسط اعضای هیئت علمی، دانشجویان، تشکلهای دانشجویی یا انجمن‌های علمی دانشجویی منتشر می‌شوند، مشمول این آیین‌نامه هستند.

تبصره ۳- نشریات دانشگاهی می‌توانند ویژه‌نامه‌هایی به مناسبت‌های مختلف منتشر کنند.

تبصره ۴- وبلاگ‌ها و سایت‌های شخصی دانشجویان و اعضای هیأت علمی که از نشان دانشگاه یا تشکلهای دانشگاه استفاده نمی‌کنند از شمول این آیین‌نامه خارج‌اند.

تبصره ۵- پردیس‌های دانشگاهی، خوابگاه‌ها، بیمارستان‌های آموزشی، مراکز بهداشتی - درمانی و اردوگاه‌ها در حکم محدوده دانشگاه محسوب می‌شوند و توزیع نشریات دانشگاهی در خارج از محدوده دانشگاه‌ها، منوط به کسب مجوز از مراجع ذیربط است.

تبصره ۶- علاوه بر توزیع نشریات دانشگاهی در محل دفتر نشریه یا دفتر تشکل (اعم از تشکلهای اسلامی، شورای صنفی، انجمن‌های علمی، کانون‌های فرهنگی و ...) یا دستگاه صاحب امتیاز نشریه، دانشگاه‌ها موظف به تعیین

محل‌های مناسب در داخل محدوده دانشگاه (بر اساس تعریف تبصره ۵) و برای توزیع نشریات دانشگاهی می‌باشد. توزیع نشریات در خارج از این مکان‌ها تخلف محسوب می‌شود.

ماده ۲- منظور از دانشگاه در این دستورالعمل کلیه دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی و مراکز و واحدهای مرتبط دانشگاهی و واحدهای دانشگاهی است.

تبصره - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی از این پس در این دستورالعمل به اختصار «دستگاه» نامیده می‌شوند.

ماده ۳- کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی

براساس بند ۱ ماده ۲ ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، در هر دانشگاه کمیته‌ای تحت عنوان «کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی» - که در این دستورالعمل به اختصار «کمیته ناظر» نامیده می‌شود - زیر نظر «شورای فرهنگی دانشگاه» تشکیل می‌شود.

ماده ۴- ترکیب کمیته ناظر به شرح زیر است:

- ۱- معاون دانشجویی فرهنگی دانشگاه (رئیس کمیته)
 - ۲- نماینده تام‌الاختیار و دایم دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه
 - ۳- یک حقوق‌دان به انتخاب رئیس دانشگاه
 - ۴- سه نفر عضو هیأت علمی دانشگاه به انتخاب شورای فرهنگی دانشگاه
 - ۵- مدیر امور فرهنگی دانشگاه (دبیر کمیته)
 - ۶- سه نفر از مدیران مسئول نشریات دانشگاهی به انتخاب مدیران مسئول نشریات دانشگاه که یک نفر از ایشان عضو علی‌البدل محسوب می‌شود.
- تبصره ۱-** دانشگاه‌هایی که این کمیته در آنها تشکیل نشده است یک ماه فرصت دارند تا انتخابات نمایندگان مدیران مسئول را برگزار کنند و طی این یک ماه کمیته می‌تواند بدون حضور نمایندگان مدیران مسئول نشریات دانشگاهی تشکیل شود.

تبصره ۲- شیوه‌نامه انتخاب نمایندگان مدیران مسئول نشریات دانشگاهی توسط شورای مرکزی ناظر هر دستگاه (ماده ۸) تصویب خواهد شد.

تبصره ۳- معاونت دانشجویی فرهنگی هر دانشگاه موظف است براساس شیوه‌نامه مصوب شورای مرکزی ناظر نسبت به برگزاری انتخابات جهت تعیین نمایندگان مدیران مسئول اقدام کند.

تبصره ۴- اعضای انتخابی کمیته ناظر برای مدت یک سال با ابلاغ رئیس دانشگاه انتخاب می‌شوند.

بسمه تعالی مجموعه مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی

تبصره ۵- چنانچه نماینده اصلی مدیران مسئول عضو کمیته ناظر براساس شیوهنامه مصوب شورای مرکزی ناظر، شرایط عضویت در کمیته ناظر را از دست بدهد عضو علی‌البدل جایگزین وی خواهد شد.

تبصره ۶- دبیرخانه کمیته ناظر در حوزه معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه مستقر و با مسئولیت دبیر متولی انجام امور اداری و اجرایی کمیته ناظر است.

ماده ۵- جلسات کمیته ناظر **ماهانه** یکبار با دعوت مکتوب از کلیه اعضا تشکیل می‌شود جلسات با حضور حداقل سه نفر از اعضای دارای حق رأی، رسمی است. و مصوبات آن نیز با رأی اکثریت معتبر است. ضروری است دعوتنامه اعضای جلسه حداقل سه روز پیش از مؤعد جلسه با اعلام دستور جلسه توسط دبیر کمیته ارسال شود.

تبصره ۱- در صورتی که هر یک از اعضا، شاکی خصوصی یا مشتکی‌عنه باشد، در زمان رسیدگی به شکایت مطروحه، حق رأی نخواهد داشت.

تبصره ۲- دبیرخانه کمیته ناظر موظف است صورت جلسات کمیته را به طور مرتب به دبیرخانه شورای مرکزی ناظر هر دستگاه ارسال کند.

تبصره ۳- در موارد خاص بنا به نظر رئیس کمیته، جلسه ویژه می‌تواند با دعوت شفاهی یا کتبی وی از اعضای جلسه و بدون در نظر گرفتن ارسال دعوتنامه معقول به صورت فوق‌العاده و فوری (حتی در همان روز) تشکیل شود.

ماده ۶- وظایف کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی به شرح زیر است:

- ۱- بررسی درخواست و صدور مجوز انتشار مطابق بخش دوم این دستورالعمل
 - ۲- نظارت بر عملکرد نشریات دانشگاهی و تذکر اولیه در صورت لزوم
 - ۳- رسیدگی به تخلفات و شکایات ناشی از عملکرد نشریات دانشگاهی مطابق بخش ۶ این دستورالعمل
 - ۴- نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل، مصوبات و شیوهنامه‌های شورای مرکزی ناظر
 - ۵- بررسی محتوایی نشریات دانشگاه در جلسه ماهیانه کمیته ناظر و ارسال نتایج آن به شورای مرکزی ناظر
 - ۶- برگزاری دوره‌های آموزشی برای متقاضیان نشریات دانشجویی اعم از صاحبان امتیاز، مدیران مسئول، سردبیران و سایر عوامل اجرایی بر اساس برنامه آموزشی شورای مرکزی ناظر
- ماده ۷-** شورای فرهنگی هر دانشگاه مرجع تجدید نظر در تصمیمات و آراء کمیته ناظر همان دانشگاه است.

ماده ۸- براساس بند ۴ ماده ۲ ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، در هر دستگاه شورایی با عنوان «شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی» که در این دستورالعمل به اختصار «شورای مرکزی ناظر» نامیده می‌شود، تشکیل می‌شود.

ماده ۹- ترکیب شورای مرکزی ناظر به شرح زیر است:

- ۱- معاون فرهنگی دستگاه متبوع (رئیس شورا)

- ۲- معاون مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- ۳- معاون فرهنگی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها یا نماینده تام‌الاختیار رئیس نهاد
- ۴- یک نفر حقوق دان به انتخاب معاون فرهنگی دستگاه متبوع
- ۵- مدیر کل امور فرهنگی دستگاه متبوع (دبیر شورا)
- ۶- سه نفر از مدیران مسئول نشریات دانشگاهی به انتخاب مدیران مسئول نشریات دانشگاه‌های کشور که یک نفر از آنها عضو علی‌البدل محسوب می‌شود.

تبصره ۱- در صورت نبودن پست معاون فرهنگی یا مدیر کل امور فرهنگی یا عناوین مشابه، انتخاب رییس و دبیر شورا بر عهده رییس دستگاه در سطح معاونان و مدیران کل دستگاه می‌باشد.

تبصره ۲- دبیر شورا طبق شیوه‌نامه مصوب شورای مرکزی ناظر، نسبت به برگزاری انتخابات نمایندگان مدیران مسئول نشریات دانشگاهی جهت عضویت در شورای مرکزی ناظر اقدام خواهد کرد.

- تبصره ۳-** اعضای انتخابی شورای مرکزی ناظر برای مدت یک سال با ابلاغ رئیس شورا انتخاب می‌شوند.
- تبصره ۴-** چنانچه نماینده اصلی مدیران مسئول عضو شورای مرکزی ناظر شرایط عضویت در شورا را- بر اساس شیوه‌نامه مصوب شورای مرکزی ناظر- از دست بدهد عضو علی‌البدل جایگزین وی خواهد شد. مسئولیت تشخیص استمرار شرایط عضویت نماینده مدیران مسئول بر عهده دبیر شورا است.
- تبصره ۵-** دبیرخانه شورای مرکزی ناظر در اداره کل امور فرهنگی وزارت یا دستگاه متبوع یا عناوین مشابه مستقر و دبیر شورای مرکزی ناظر متولی انجام امور اداری و اجرایی شورا است.

ماده ۱۰- وظایف و اختیارات شورای مرکزی ناظر به شرح زیر است:

- ۱- سیاست‌گذاری در حوزه کلان نشریات دانشگاهی
 - ۲- رسیدگی به اعتراضات در خصوص عدم صدور مجوز نشریات دانشگاهی
 - ۳- تجدید نظر در تصمیمات شورای فرهنگی دانشگاه در خصوص نشریات دانشگاهی
 - ۴- رسیدگی به اعتراضات ناشی از تصمیمات و عملکرد شورای فرهنگی دانشگاه در زمینه نشریات دانشگاهی
 - ۵- تدوین شیوه‌نامه‌های اجرایی
 - ۶- تفسیر مفاد دستورالعمل حاضر
 - ۷- نظارت بر عملکرد کمیته‌های ناظر بر نشریات دانشگاهها
 - ۸- ایجاد وحدت رویه بین کمیته‌های ناظر دانشگاهها
 - ۹- تدوین برنامه آموزشی برای متقاضیان نشریات دانشگاهی
 - ۱۰- اخذ و بررسی نتایج گزارش محتوایی نشریات دانشگاهی از کمیته‌های ناظر و ارائه آن به رییس دستگاه
- تبصره-** مصوبات شورای مرکزی ناظر قطعی و لازم‌الاجرا است.

ماده ۱۱- جلسات شورای مرکزی ناظر حداقل هر ۲ ماه یک بار با دعوت مکتوب از کلیه اعضا یک هفته قبل از زمان جلسه با اعلام دستور جلسه توسط دبیر شورا تشکیل می‌شود و جلسات با حضور حداقل ۵ تن از اعضای دارای حق رأی، رسمی و مصوبات آن با رأی اکثریت معتبر است.

بخش دوم: نحوه درخواست مجوز و شرایط انتشار نشریات دانشگاهی

ماده ۱۲- متقاضی امتیاز انتشار نشریه دانشگاهی باید درخواست کتبی خود را با اعلام مشخصات خود و مدیر مسئول، سردبیر، نام نشریه، زمینه و ترتیب انتشار (موضوع ماده ۱) به انضمام تصریح به پایبندی به قانون اساسی، قوانین موضوعه و این دستورالعمل، به دبیرخانه کمیته ناظر طبق فرم پیوست شماره ۱ تسلیم کند.

تبصره ۱- زمینه انتشار نشریه‌ای که صاحب امتیاز آن شخصی حقوقی است نباید مغایرتی با اساسنامه آن تشکل یا نهاد داشته باشد.

تبصره ۲- نشریات دانشجویی موظفند صرفاً در زمینه‌هایی که مجوز اخذ کرده‌اند به فعالیت بپردازند.

تبصره ۳- متقاضی امتیاز انتشار گاهنامه باید حداقل و حداکثر زمان انتشار نشریه خود را در درخواست کتبی خود مشخص نماید.

ماده ۱۳- متقاضی امتیاز نشریه باید دارای شرایط زیر باشد:

۱- یکی از دانشجویان یا اعضای هیأت علمی به عنوان شخص حقیقی یا تشکل، نهاد، انجمن، کانون یا یکی از بخش‌های دانشگاه یا هر شخص حقوقی دیگر در دانشگاه

۲- عدم محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر در مورد دانشجویان و انفصال موقت از خدمت در مورد اعضای هیأت علمی

تبصره ۱- افراد مشمول بند ۲ پس از یک سال از تاریخ اتمام محرومیت می‌توانند به عنوان صاحب امتیاز نشریات دانشگاهی فعالیت کنند و در صورت محکومیت مجدد به طور دائم محروم می‌شوند.

تبصره ۲- در صورتی که صاحب امتیاز یکی از شرایط فوق را از دست بدهد، ظرف یک ماه پس از ابلاغ کمیته ناظر می‌تواند درخواست انتقال امتیاز نشریه را به شخص واجد شرایط دیگر به کمیته ناظر ارسال کند، در غیر این صورت امتیاز نشریه لغو می‌شود. کمیته ناظر موظف است ظرف مدت ۲ هفته از تاریخ وصول درخواست متقاضی، نظر خود را اعلام کند.

ماده ۱۴- شرایط مدیر مسئول به شرح زیر است:

- ۱- دانشجو بودن یا عضویت در هیأت علمی یا مدیر یکی از واحدهای اداری همان دانشگاه
- ۲- عدم محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر در مورد دانشجویان، انفصال موقت از خدمت در مورد اعضاء هیأت علمی و عدم محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر در کمیته تخلفات اداری برای کارکنان.
- ۳- عدم سابقه مشروطی برای دو نیم سال متوالی یا سه نیم سال متناوب برای دانشجویان در هنگام معرفی به عنوان مدیر مسئول
- ۴- گذراندن دو نیم سال تحصیلی و حداقل ۲۸ واحد درسی (دوره‌های کاردانی و کارشناسی). دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری از شمول مستثنی هستند.
- ۵- عدم شهرت به فساد اخلاق

تبصره ۱- شهرت به فساد اخلاق صرفاً با اجماع کلیه اعضای کمیته ناظر قابل احراز است.

تبصره ۲- مدیر واحد اداری فقط می‌تواند مدیر مسئول نشریه اداره متبوع خود باشد.

تبصره ۳- افراد مشمول بند ۲ پس از یک سال از تاریخ اتمام محرومیت می‌توانند به عنوان مدیر مسئول نشریات دانشگاهی فعالیت کنند. و در صورت محکومیت مجدد این افراد به طور دائم محروم می‌شوند.

تبصره ۴- در صورتی که مدیر مسئول یکی از شرایط را از دست بدهد، صاحب امتیاز موظف است ظرف یک ماه مدیر مسئول جدید را به کمیته ناظر معرفی کند، در غیر این صورت امتیاز نشریه لغو می‌شود. کمیته ناظر موظف است ظرف مدت ۲ هفته در این خصوص اعلام نظر کند.

تبصره ۵- سردبیر نشریه باید کلیه شرایط فوق را دارا باشد.

ماده ۱۵- انتشار نخستین شماره نشریه منوط به طی دوره آموزشی و اخذ گواهی پایان دوره توسط صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر براساس برنامه آموزشی مصوب شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی است.

تبصره ۵- هر کمیته ناظر موظف است در هر نیم سال تحصیلی حداقل دو دوره آموزشی براساس برنامه آموزشی مصوب شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی آن دستگاه برگزار کند.

ماده ۱۶- هیچ کس نمی تواند در زمان واحد صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر بیش از یک نشریه باشد.

ماده ۱۷- در صورتی که تقاضانامه ها ناقص یا متقاضیان امتیاز یا مدیران مسئول نشریات فاقد شرایط مقرر در این دستورالعمل باشند کمیته ناظر موظف است مراتب را به صورت مکتوب و با استناد به دلایل و مدارک لازم حداکثر ظرف ۲۰ روز از تاریخ دریافت و ثبت درخواست به متقاضیان اعلام کند.

ماده ۱۸- درج شناسنامه نشریه شامل زمینه نشر، نام صاحب امتیاز، مدیر مسئول، سردبیر یا شورای سردبیری دانشگاه صادر کننده مجوز، شماره، تاریخ انتشار و دوره نشر در هر شماره نشریه الزامی است.

ماده ۱۹- چنانچه صاحب امتیاز نشریه ای متقاضی توزیع آن در سایر دانشگاه ها باشد باید تقاضای خود را با ذکر محدوده توزیع به کمیته ناظر دانشگاه تسلیم کند. کمیته ناظر دانشگاه در صورت موافقت، موظف است ظرف مدت ده روز از تاریخ وصول، درخواست را جهت اعلام نظر نهایی به کمیته ناظر دانشگاه مقصد ارسال کند. شورای مرکزی ناظر موظف است پس از اعلام نظر دانشگاه مقصد ظرف دو ماه نسبت به درخواست مزبور اعلام نظر کند.

تبصره ۱- در صورت عدم موافقت کمیته ناظر دانشگاه، متقاضی می تواند اعتراض خود را به شورای مرکزی ناظر اعلام کند.

تبصره ۲- نظارت و رسیدگی به تخلفات یا شکایات این نشریات بر عهده کمیته ناظر دانشگاه صادر کننده مجوز (دانشگاه مبدأ) است.

ماده ۲۰- اتحادیه ها و تشکل های دانشگاهی، مجامع فرهنگی و شوراهای صنفی دانشجویی دارای مجوز رسمی که در بیش از یک دانشگاه فعالیت داشته و متقاضی انتشار نشریه باشند می توانند درخواست خود را به شورای مرکزی دستگاه مربوطه اعلام کنند. نظارت و رسیدگی به شکایات و تخلفات این گونه نشریات بر عهده شورای مرکزی ناظر است.

تبصره ۳- شرایط ناظر بر صدور مجوز، صاحب امتیاز و مدیر مسئول و سردبیر این گونه نشریات تابع این دستورالعمل است.

ماده ۲۱- کمیته ناظر موظف است در صورت فراهم بودن شرایط قانونی انتشار نشریه، حداکثر ظرف ۲۰ روز نسبت به صدور مجوز اقدام کند.

ماده ۲۲- در صورتی که کمیته ناظر با صدور مجوز نشریه مخالفت کند یا ظرف ۲۰ روز نسبت به صدور مجوز با اعلام کتبی دلایل عدم موافقت اقدام نکند، متقاضی می تواند اعتراض خود را به صورت مکتوب به شورای فرهنگی دانشگاه اعلام کند. شورای فرهنگی موظف است ظرف ۳۰ روز موضوع اعتراض را بررسی و اعلام نظر کند.

ماده ۲۳- مسئولیت کلیه مطالب مندرج در نشریه به عهده مدیر مسئول است و وی موظف است سه نسخه از هر شماره را بلافاصله پس از انتشار به دبیرخانه کمیته ناظر دانشگاه تحویل دهد.

تبصره- دبیرخانه کمیته ناظر دانشگاه موظف است دو نسخه از نشریه را به دبیرخانه شورای مرکزی ناظر ارسال کند.

ماده ۲۴- در صورتی که صاحب امتیاز ظرف مدت حداکثر شش ماه از زمان صدور مجوز پس از اخطار کتبی و مهلت یک ماهه اقدام به انتشار نشریه نکند مجوز صادره از اعتبار ساقط است.

ماده ۲۵- نشریات موظفند توالی انتشار مندرج در امتیاز خود را رعایت کنند. در غیر این صورت پس از سه مرحله متوالی عدم انتشار، صاحب امتیاز برای پاسخگویی به کمیته ناظر اخطار و در صورت عدم ارائه دلایل قانع کننده، مجوز نشریه لغو می شود.

ماده ۲۶- صاحب امتیاز می تواند درخواست خود را مبنی بر انتقال امتیاز نشریه به دیگری یا تغییر مشخصات ذکر شده در فرم درخواست مجوز نشریه (اعم از مدیر مسئول، نام نشریه، دوره انتشار و زمینه انتشار) به کمیته ناظر ارائه کند و کمیته ناظر موظف است ظرف یک ماه مراتب موافقت یا عدم موافقت خود را به صورت مکتوب به صاحب امتیاز اعلام کند.

بخش سوم: حقوق نشریات دانشگاهی

ماده ۲۷- نشریات دانشگاهی از کلیه حقوق مطرح در قانون مطبوعات جمهوری اسلامی برخوردارند. از جمله:

۱- جستجو، کسب و انتشار اخبار داخل و خارج دانشگاه به منظور افزایش آگاهی جامعه دانشگاهی با رعایت موازین قانونی و حفظ مصالح جامعه.

۲- هیچ مقام دولتی و غیر دولتی حق ندارد برای چاپ مطلب یا مقاله ای درصدد اعمال فشار بر نشریات برآید یا به سانسور و کنترل محتوای نشریات مبادرت ورزد.

۳- نشریات دانشجویی حق دارند نظرها، انتقادهای سازنده، پیشنهادهای و توضیحات دانشجویان و مسئولان دانشگاه را با رعایت موازین اسلامی و مصالح دانشگاه و جامعه درج کنند.

ماده ۲۸- معاونت دانشجویی و فرهنگی و سایر نهادهای فرهنگی دانشگاه باید در چارچوب قوانین و در حدود اختیارات و امکانات از نشریات دانشگاهی حمایت کند.

تبصره- معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه سالانه از محل بودجه فرهنگی مبلغی را برای حمایت و کمک به انتشار نشریات دانشگاهی پیش‌بینی می‌کند و مطابق ضوابط و مقررات در اختیار آنان قرار می‌دهد.

ماده ۲۹- دستگاه‌ها موظفند جشنواره کشوری نشریات دانشگاهی را با هماهنگی کلیه دستگاه‌ها و مسئولیت یک دستگاه حداقل سالی یکبار برگزار نمایند و نشریات برتر را شناسایی و تشویق کنند.

تبصره ۱- دستگاه‌ها می‌توانند به صورت مستقل جشنواره‌های، منطقه‌ای یا مشابه آن را برگزار نمایند.

تبصره ۲- نشریات دارای رتبه‌های اول، دوم و سوم علاوه بر جوایز جشنواره مشمول حمایت‌های مادی و معنوی دستگاه مربوطه تا جشنواره بعدی خواهند بود.

بخش چهارم: حدود نشریات دانشگاهی

ماده ۳۰- نشریات دانشگاهی در انتشار مطالب و تصاویر جز در موارد اخلاف به مبانی و احکام اسلام و حقوق عمومی و خصوصی مطابق ماده ۶ قانون مطبوعات، آزاد هستند.

ماده ۳۱- هرگاه نشریه‌ای مطالبی مشتمل بر توهین، افتراء، خلاف واقع یا انتقاد نسبت به اشخاص (اعم از حقیقی یا حقوقی) منتشر کند، ذینفع حق دارد پاسخ آن را حداکثر تا دو ماه از تاریخ انتشار به صورت مکتوب برای همان نشریه ارسال کند و نشریه مزبور نیز موظف است توضیح یا پاسخ دریافت‌شده را حداکثر یک ماه پس از وصول پاسخ در همان صفحه و ستون و با همان حروفی که اصل مطلب منتشر شده است به رایگان به چاپ برساند، منوط به آنکه جواب از دو برابر اصل مطلب تجاوز نکند و متضمن توهین و افتراء به کسی نباشد.

تبصره ۱- اگر نشریه علاوه بر پاسخ مذکور مطالب یا توضیحات مجددی چاپ کند، در این صورت حق پاسخگویی مجدد برای معترض باقی است، بدیهی است درج قسمتی از پاسخ، در حکم عدم درج است و متن پاسخ باید در یک شماره و به طور کامل درج شود.

تبصره ۲- در صورتی که نشریه پاسخ را منتشر نکند ذینفع می‌تواند به کمیته ناظر شکایت کند و کمیته ناظر در صورت محق شناختن شاکی، جهت نشر پاسخ به نشریه اخطار خواهد کرد و هرگاه این اخطار مؤثر واقع نشود، کمیته ناظر، نشریه را به یکی از تنبیهات بندهای ۴ تا ۶ ماده ۴۰ محکوم می‌کند.

تبصره ۳- مفاد این ماده و تبصره‌های آن نافی حق ذینفع در خصوص پیگیری شکایت از طریق کمیته ناظر یا مراجع ذیصلاح نخواهد بود.

ماده ۳۲- در صورت شکایت شاکی خصوصی از یک نشریه مبنی بر مشتمل بر تهمت، افترا، فحش و الفاظ رکیک یا نسبت‌های توهین آمیز و نظایر آن نسبت به اشخاص، تهدید و هتک شرف یا حیثیت یا افشای اسرار شخصی، نشریه به یکی از تنبیهات بندهای ۵ تا ۹ ماده ۴۰ محکوم می‌گردد.

ماده ۳۳- نشریات دانشگاهی که بنا به تشخیص کمیته ناظر مرتکب تخلفات مواد ۲۴، ۲۵، ۲۶ و ۲۷ قانون مطبوعات می‌شوند، به یکی از تنبیهات بندهای ۱۰ تا ۱۳ ماده ۴۰ محکوم می‌شوند.

ماده ۳۴- انتشار عکس‌ها، تصاویر و مطالب خلاف عفت عمومی، کمیته ناظر نشریه را به یکی از بندهای ۵ تا ۹ ماده ۴۰ محکوم می‌کند. و در صورت تکرار جرم پس از محکومیت اولیه، نشریه به یکی از بندهای ۱۰ تا ۱۳ این ماده محکوم می‌شود.

ماده ۳۵- نشریات دانشگاهی که بنا به تشخیص کمیته ناظر مرتکب تخلفات موضوع ماده ۲۹ قانون مطبوعات شوند به یکی از تنبیهات بندهای ۸ و ۹ ماده ۴۰ محکوم می‌شوند.

ماده ۳۶- هرگاه نشریه‌ای مطالب و تصاویری مانند توهین، تهمت، فحش، الفاظ رکیک، نسبت‌های توهین آمیز، استهزاء، تحقیر، تهدید، هتک حرمت یا حیثیت و نظایر آن منتشر نماید، تخلف عمومی محسوب می‌گردد. در این صورت رئیس کمیته ناظر می‌تواند از ادامه فعالیت نشریه جلوگیری نماید و موضوع را جهت بررسی به کمیته ناظر ارجاع دهد. کمیته ناظر موظف است موضوع را خارج از نوبت بررسی و در صورت احراز تخلف، متخلف به یکی از تنبیهات بندهای ۵ تا ۹ ماده ۴۰ محکوم می‌شود.

تبصره: مدت رسیدگی به پرونده نشریه‌ای که از ادامه انتشار آن جلوگیری شده است نباید از ده روز بیشتر شود.

ماده ۳۷- در صورت تخلف از تبصره ۵ ماده ۱ یا مواد ۱۷، ۱۹ و ۲۴ این دستورالعمل برای بار اول نشریه به یکی از تنبیهات بندهای ۱ تا ۳ و در صورت تکرار به یکی از تنبیهات بندهای ۴ تا ۷ ماده ۴۰ محکوم می‌شود.

ماده ۳۸- در صورتی که ((نشریه ای)) بدون اخذ مجوز از کمیته ناظر منتشر شود توقیف شده و انتشاردهنده به مدت یک سال نمی‌تواند صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر نشریه جدیدی باشد و در صورت تکرار اگر متخلف شخص حقیقی و دانشجو باشد تا پایان مقطع تحصیلی و در صورتی که متخلف شخص حقوقی یا عضو هیأت علمی باشد تا سه سال حق انتشار و شرکت در انتشار هیچ نشریه‌ای را نخواهد داشت.

ماده ۳۹- در مواردی که تخلف ارتكابی نشریه براساس قوانین موضوعه کشور جرم تلقی شود بنا به تشخیص کمیته ناظر مدیر مسئول نشریه جهت تصمیم‌گیری مقتضی به کمیته انضباطی معرفی می‌شود.

بخش پنجم: تنبیهات

ماده ۴۰- موارد تنبیهی متخلفان به شرح زیر است:

- ۱- احضار به کمیته ناظر و تذکر شفاهی
- ۲- تذکر کتبی
- ۳- اخطار کتبی
- ۴- محرومیت موقت نشریه از تسهیلات دانشگاهی تا شش ماه
- ۵- محرومیت موقت مدیر **مسئول نشریه** از تصدی این سمت تا ۶ ماه
- ۶- محرومیت موقت مدیر **مسئول نشریه** از تصدی این سمت از ۶ ماه تا یک سال
- ۷- توقیف موقت نشریه تا ۳ ماه
- ۸- توقیف موقت نشریه از سه ماه تا ۶ ماه
- ۹- توقیف موقت نشریه از ۶ ماه تا یک سال
- ۱۰- توقیف موقت نشریه از یک تا دو سال
- ۱۱- منع دائم انتشار نشریه
- ۱۲- منع دائم انتشار نشریه و محرومیت مدیر مسئول از تصدی این سمت تا یک سال
- ۱۳- منع دائم انتشار نشریه و محرومیت مدیر مسئول از تصدی این سمت **تا پایان مقطع تحصیلی**

بخش ششم: رسیدگی به تخلفات و شکایات

ماده ۴۱- کمیته ناظر موظف است به شکایات مکتوب حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ دریافت و ثبت آن در دبیرخانه رسیدگی کرده و رأی خود را صادر کند .

ماده ۴۲- کمیته ناظر مدیر مسئول نشریه‌ای را که تخلف کرده یا از آن شکایت شده است به صورت کتبی و با ذکر دقیق موارد تخلف یا شکایت و با ارائه مهلت یک هفته‌ای از تاریخ ابلاغ جهت ادای توضیحات دعوت می‌کند و در صورت عدم حضور غیرموجه وی یا عدم ارائه توضیحات کتبی، کمیته ناظر می‌تواند حکم مقتضی را در مورد نشریه صادر کند.

ماده ۴۳- کمیته ناظر باید آرای خود را با ذکر موارد تخلف یا شکایت مستند به مواد ۳۰ تا ۳۹ صادر و آن را به صورت کتبی حداکثر ظرف مدت یک هفته پس از صدور به مدیر مسئول و شاکی خصوصی نشریه ابلاغ کند.

ماده ۴۴- آرای صادره، ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ قابل اعتراض و درخواست تجدید نظر در شورای فرهنگی دانشگاه است. در صورت عدم اعتراض در مهلت تعیین شده، حکم، قطعی محسوب می‌شود.

ماده ۴۵- احکام صادره از سوی کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی تا زمانی که نقض نشده‌اند لازم‌الاجرا هستند.

ماده ۴۶- شورای فرهنگی دانشگاه موظف است رأی خود را در مورد اعتراضات مکتوب واصله حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ دریافت اعتراض توسط دبیرخانه، به صورت مکتوب به معترض و کمیته ناظر دانشگاه ابلاغ کند.

ماده ۴۷- تصمیم شورای فرهنگی دانشگاه ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ قابل اعتراض به شورای مرکزی ناظر است. شورای مرکزی ناظر موظف است ظرف دو ماه از تاریخ دریافت اعتراض رأی خود را صادر و آن را ابلاغ کند. آرای شورای مرکزی ناظر قطعی و لازم‌الاجرا است.

بخش هفتم: نحوه ابلاغ، اجرا و تفسیر این دستورالعمل

ماده ۴۸- نحوه صدور مجوز نشریات دانشگاهی، نظارت بر آنها، رسیدگی به تخلفات و شکایات تنها براساس دستورالعمل حاضر خواهد بود. تعیین و تصویب هرگونه شرایط و مقررات مغایر یا محدود کننده علاوه بر مفاد این آئین‌نامه نظیر صدور مجوزهای مشروط یا موقت ممنوع است.

ماده ۴۹- به کلیه نشریات دانشگاهی که قبل از تصویب این دستورالعمل انتشار می‌یابند مدت هشت ماه فرصت داده می‌شود تا خود را با ضوابط و مقررات این دستورالعمل منطبق کنند.

تبصره: در صورت عدم انطباق در مهلت مقرر مجوز نشریه با صلاحدید کمیته ناظر لغو خواهد شد.

ماده ۵۰- دستورالعمل اجرایی نشریات دانشگاهی در ۵۰ ماده و ۴۴ تبصره در تاریخ به تصویب شوراهای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی رسید.

طبق ماده ۵ ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، مصوبه جلسه شماره ۵۴۰ مورخ ۱۳۸۳/۳/۲۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی و بنا به مصوبه شوراهای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی دستورالعمل اجرایی این ضوابط جهت اجرا به دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزشی و پژوهشی ابلاغ می‌گردد.